

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

TÝŽDENNÍK
MESTA
BANSKÁ
ŠTIAVNICA

22. september 2022

číslo 33

ročník XXXIII

cena 0,50 €

Zber

objemného
odpadu
str. 3

Zoznam

zaregistrovaných
kandidátov
str. 4

Jesenná

Gruntovačka
v regióne
str. 5

Okolo Slovenska 2022

s cieľom II. etapy v našom meste

Cyklistické preteky Okolo Slovenska bolo TOP športové podujatie, ktoré sa koná na Slovensku každý rok v septembri.

Aj keď preteky nie sú súčasťou programu UCI World Tour, pravidelne sa na ňom zúčastňujú tie najväčšie cyklistické tímy.

V roku 2022 sa konal už 66. ročník pretekov Okolo Slovenska. Preteky sa uskutočnili od 13. do 17. septembra a pozostávali z prológu a 4 etáp. Dĺžka pretekov bola 729,5 km a trasa viedla naprieč celým Slovenskom od Bratislavy až po Košice.

Víťaz II. etapy A. Ryan s primátorkou FOTO WWW.OKOLOSLOVENSKA.SK 33.str.

Podakovanie primátorky mesta

Vážení spoluobčania, milí športoví priatelia, návštevníci nášho mesta,

máme za sebou intenzívny deň spojený s najvýznamnejším cyklistickým podujatím na Slovensku, 66. ročníkom medzinárodných pretekov Okolo Slovenska. Tieto mali v tomto roku excelentné zastúpenie TOP tímov i najlepších jazdcov sveta. Organizácia pretekov vyžadovala niekoľkomesačné nasadenie centrálneho, ako aj miestneho or-

ganizačného tímu, ktoré navzájom komunikovali pri doľadovaní veľkého množstva zdanlivo neviditeľných detailov v záujme zabezpečenia bezproblémového priebehu pretekov. Banská Štiavnica sa tak stala hlavným mestom slovenskej cyklistiky a dôstojne zvládla úlohu spoluorganizátora prestížneho cyklistického sviatku. Ďakujem Slovenskému zväzu cyklistiky za dôveru, ale aj spoluprácu, v rámci ktorej sa podarilo zvládnuť náročnú organizáciu takého významného podujatia.

Ďakujem za skvelý prístup, zvládnutie náročných úloh spojených so zabezpečením plynulosti a bezpečnosti celých pretekov miestnemu organizačnému štábu - Ing. Marianovi Zimmermannovi, zástupcovi primátorky mesta, Mgr. Bohuslavovi Melicherčíkovi, Ing. arch. Jakubovi Melicherčíkovi, Mgr. Henriete Godovej, riaditeľovi OO PZ Mgr. Slavomírovi Líškajovi a príslušníkom PZ, náčelníkovi MsPo PhDr. Petrovi Šemodovi a príslušníkom MsPo,

33.str.

Vynikajúce

a vydatené európske podujatie

Vysoké európske ocenenie programov na Salamandrovom námestí. 17. európske banícke a hutnícke dni, 14. stretnutie banských miest a obcí Slovenska a Salamandrové dni 2022 bolo vynikajúce a vydatené európske podujatie. Mnohí návštevníci z európskych členských štátov pricestovali s priateľmi baníctva oslavovať do Banskej Štiavnice. Baníci a hutníci sa zúčastnili aj na baníckom pochode so svojimi zástavami, štandardami a uniformami. Týmto chceli banské a hutnícke spolky prezentovať tradície a zvyky v Európskej únii. Solidarita a povedomie o tradíciách sú tiež cnosti baníkov a hutníkov, ktoré sú v Európe vážené. Oficiálny program sa konal večer na Nám. sv. Trojice s príhovormi a hudobnými predstaveniami. Všetci účastníci slávnosti boli nadšení a budú spomínať v dobrom na pekné banícke podujatie. Zdar Boh!

Kurt Wardenga, prezident Združenia európskych a baníckych spolkov

myšlienka
dňa

„Láskyplný človek radšej sám prežíva bolesť, než by ju iným spôsoboval.“

Hans Hesse

INZERCIA

Výmenník

Vstup pondelok- streda- piatok
15:00- 16:00 hod.

Objednávky na: vymennik.reservio.com

Miesto: Kultúrne centrum, Kammerhofska č. 1, Banská Štiavnica
Kontakt: 045/6949651

ŽALMY KRÁĽA DÁVIDA

U meštana Rubigalla

30.9.2022

18.00 hod.

Hudobno-literárne popoludie
v Klube Rubigall, Nám. sv. Trojice 3

z programu
primátorky**19.9.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Redakčná rada VIO TV.
- Redakčná rada ŠN.

20.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účasť na akademickej slávnosti pri príležitosti 30. výročia založenia UMB v Banskej Bystrici, spojenej s otvorením akademického roka 2022/2023.
- Pracovné rokovanie k slávnostnému otvoreniu štadióna.

21.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k rozpočtu mesta.
- Riešenie potrieb a požiadaviek Technických služieb, m.p., Banská Štiavnica.

22.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Príprava materiálov pre mestské zastupiteľstvo.

23.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k vnútroblokem a vybudovaniu detského ihriska na sídlisku Drienová.

24.9.

- Občianske obrady – sobáš.

Viera Lauková

Pozvánka

na slávnostné otvorenie atletického štadióna

Dovoľujeme si vás pozvať na slávnostné otvorenie atletického štadióna dňa **29.9.2022 (štvrtok) o 8.30 hod.**, ktorý bol zrekonštruovaný s finančnou pomocou Slovenského atletického zväzu vo výške 250 000,-€. Súčasťou programu bude aj atletický štvorboj žiakov a žiačok 2. stupňa základných škôl. Tešíme sa na vás!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

2.9. v Rádiu Devín o 14.00 bola podrobná reportáž o Dežovi Hoffmannovi (24.5.1912 Banská Štiavnica – 29.3.1986 Londýn), slávnom fotografovi The Beatles, ale aj mnohých svetoznámych osobností. Toto médium v ďalšom svojom programe venovalo mimoriadne veľkú pozornosť festivalu Slovo alebo hudba 2022, ktorý sa uskutočnil v B. Štiavnici 2.-4.9. v ArtCafe.

4.9. v Rádiu Slovensko o 10.05 a v repríze 11.9. o 22.05 hovorila dcéra Alexandra Pavloviča Vozianova Nadežda Evansonová strastiplný príbeh o svojom otcovi. Bol to ruský exulant, ktorý žil až do r. 1945 v B. Štiavnici, kde pracoval ako banský inžinier v Štátnom banskom riaditeľstve. V marci 1945 ho odviekol NKVD niekde na Sibír, kde v r. 1948 zomrel – ako, kde a presne kedy – to už asi nikto nikdy nezistí.

6. a 7.9. vo viacerých médiách odznelo, že Cenu ministerky kultúry SR obdržala aj Emília Vášáryová, excelentná herečka a profesorka na VŠMU v Bratislave. Svoje detstvo a mladosť prežila

v B. Štiavnici.

7.9. v Rádiu Devín o 7.17 mala interview Emília Vášáryová.

7.9. v Rádiu Regina o 13.22 bolo rozprávanie spisovateľky, scenáristky a režisérky Anny Gruskovej o jej publikácii o Alžbete Göllnerovej-Gwerkovej (19.10.1905 – 18.12.1944), ktorá v r. 1938 – 44 žila v B. Štiavnici. V relácii odznel aj úryvok z tejto publikácie.

8.9. v Rádiu Slovensko od 22.20 do polnoci bola hostom v Nočnej pyramíde spisovateľka, scenáristka a režisérka Eva Borušovičová. Jej otec Ing. Štefan Borušovič bol dlhoročným ekonomickým riaditeľom a krátky čas aj generálnym riaditeľom Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., v B. Štiavnici.

9.-10.9. vo viacerých médiách boli reportáže, resp. informácie o Salamandrových dňoch 2022 v B. Štiavnici.

13.-18.9., ale už aj predtým, boli vo viacerých médiách reportáže a informácie o medzinárodnom filmovom festivale Cinematik v Piešťanoch v dňoch 13.-18.9. V rám-

ci týchto relácií viac razy odzneli aj informácie o 2 filmoch, ktorých dej má priamu súvzťažnosť s B. Štiavnicou. Na festivale bol premietnutý aj film Patrika Lančariča o Dežovi Hoffmannovi a film Anny Gruskovej o Alžbete Göllnerovej-Gwerkovej (o oboch je už informácia v tomto článku).

15.9. v mnohých našich, ako aj zahraničných médiách rezonovalo, že 66. ročník cyklistických pretekov Okolo Slovenska mal svoj cieľ v B. Štiavnici, čo bolo aj dobre vizuálne prezentované vo viacerých televíziách.

17.9. v Rádiu Lumen o 7.00 bola spomienka na Milana Šášika (17.9.1952 – 14.7.2020). Koncom minulého storočia bol mimoriadne obľúbeným rímskokatolíckym kňazom v našom okrese – v Banskej Belej, vo Sv. Antone a na Vysokej. Posledné roky svojho života prežil na Ukrajine ako gréckokatolícky biskup, čím sa mimoriadnym spôsobom zaslúžil o to, že bolo postavených takmer 300 kostolov.

Ján Novák

Podakovanie primátorky mesta za Salamandrové dni 2022

Mestské slávnosti - Salamandrové dni 2022 ako aj 17. európske banícke a hutnícke dni a 14. stretnutie banských miest a obcí Slovenska sú úspešne za nami vďaka všetkým tým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na ich organizácii a bezproblémovom priebehu.

Dovoľte mi, aby som sa osobitne poďakovala hlavnému organizátorovi Salamandrového sprievodu Mgr. Jánovi Petrikovi, ako aj Štefanovi Lackovi a Ivete Petrikovičovej a ďalším, ktorí pomáhali pri organizovaní Salamandrového sprievodu, ako aj celému množstvu organizáckemu kolektívu, zamestnancom oddelenia kultúry, športu a mediálnej komunikácie a oddeleniu regionálneho rozvoja a medzinárodných vzťahov, ako aj ostatným zamestnancom

mestského úradu, Banskoštiavnicko-hodrušského baníckemu spolku, Združeniu baníckych spolkov a cechov na Slovensku, Hlavnému banskému úradu, Slovenskému banskému múzeu, Slovenskému banskému archívu, Slovenskej banskej komore, zástupcom stredných škôl v meste Banská Štiavnica, zamestnancom Technických služieb, m.p., Banská Štiavnica, koordinátorom a aktívnym pracovníkom malých obecných služieb, ktorí sa postarali o čistotu mesta, mestskej polícii a OO Policajného zboru Banská Štiavnica, ktorí sa postarali o bezpečnosť a verejný poriadok v meste počas Salamandrových dní 2022. Tiež moje poďakovanie patrí Mgr. Petrovi Dánašovi, hlavnému organizátorovi kultúrneho programu slávnostného zasadnutia mestského zastupiteľstva, 17. európskych baníckych a hutníckych dní a 14. stretnutia

banských miest a obcí Slovenska. Moja veľká vďaka patrí aj všetkým ďalším ľuďom, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k organizácii týchto mestských slávností. Zvlášť sa chcem poďakovať všetkým účinkujúcim v Salamandrovom sprievode, obyvateľom nášho mesta, ale aj okolitých obcí. Salamandrové dni 2022 by sa nemohli uskutočniť bez podpory sponzorov, ktorým tiež ďakujem za to, že si ctia baníckej tradície a ich udržiavanie. Touto cestou ďakujem aj všetkým návštevníkom, ktorí počas podujatia zavítali do Banskej Štiavnice a zúčastnili sa nielen ako diváci Banskštiavnického Salamandra, ale navštívili aj sprievodný program. Všetkým patrí moje úprimné poďakovanie.

Dovidenia na Salamandrových dňoch 2023!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Okolo Slovenska 2022

s cieľom II. etapy v našom meste

Š1.str. Na cyklistov čakali aj kopce, a tak tieto preteky boli skvelou generálkou pred MS v cyklistike 2022.

Na podujatí sa neobjavil minuloročný víťaz Peter Sagan, ktorý sa v Austrálii pripravuje na svetový šampionát v cyklistike a jeho hlavné preteky mužov elite.

V drese top profesionálneho cyklistického tímu Quick-Step sa navyše objavil na Okolo Slovenska aj vychádzajúca hviezda našej cyklistiky – 19-ročný Martin Svrček.

Dukla Banská Bystrica: Erik Baš-

ka, Martin Haring, Patrik Tybor, Lukáš Kubiš, Adam Foltán, Tobias Vančo, Pavol Rovder

Tím SR: Juraj Sagan, Adam Gross, Marek Čanecký, Juraj Karas, Samuel Kováč, Andrej Liška, Lukáš Sokolík

2. etapa: Hlohovec – B. Štiavnica

Druhá etapa vo štvrtok 15.9. viedla smerom na východ, a to konkrétne z Hlohovca do Banskej Štiavnice. Etapa s dĺžkou 186,3 km mala pre cyklistov pripravené 3 rýchlostné premie (Topoľčany, Partizánske, Banská Štiavnica) a až 6 horských premií (Tepličky, Penhýbel, Kosti-

vrch, Červená studňa, Štiavnické Bane, Klinger)

Víťaz: Archie Ryan (IRE/Jumbo-Visma)

Víťazovi II. etapy zablagožela aj primátorka nášho mesta Mgr. Nadežda Babiaková. Pre naše mesto je to nesmierné zviditeľnenie sa nielen doma, ale aj v zahraničí, a preto treba poďakovať všetkým, ktorí sa o zdarný priebeh a celú organizáciu týchto cyklistických pretekov pričínili.

Zdroj: www.okoloslovenska.sk

ŠN

Pozvánka

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov, §-u 12 odst. 1 a §-u 13 ods. 4 a) zvolávam zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici na deň **28. september 2022 (streda) o 13.00.** Zasadnutie sa uskutoční v zasedačke MsÚ, č. dv. 4. Srdečne pozývam!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Zber

objemného odpadu

Oznamujeme občanom, že od **23.9. (piatok) - 26.9.2022 (nedeľa)** budú rozmiestnené veľkokapacitné kontajnery v nasledovných častiach mesta: **ul. Dolná** – bytovky nad kostolíkom, výškové bytovky, bytovky pod kostolíkom, **ul. Železničarska.**

Druhy odpadov je možné priniesť na Zberný dvor ul. Antolská 46, B. Štiavnica v čase od: pondelok – piatok: 6.00 – 15.00 hod., v stredu do 16.00, sobota: 8.00 – 12.00 hod.

Miloš Veverka,
Technické služby, m. p., BS

Podakovanie primátorky mesta

Š1.str. riaditeľovi TS, m.p., Banská Štiavnica Ing. Miloslavovi Filjačovi a JUDr. Gejzovi Volfovi, všetkým záchranným zložkám, všetkým dobrovoľníkom, ktorí sa podieľali na zabezpečení pretekov. Ďalej všetkým, ktorí priložili ruku k dielu a osobitne Vám, milí spoluobčania, za Váš záujem, rešpektovanie pokynov organizátorov,

ale najmä za trpezlivosť a tolerantnosť, s akou ste znášali všetky nevyhnutné obmedzenia. Všetky tieto dôležité články do seba dokonale zapadli, čoho výsledkom bolo úžasné podujatie, ktoré prinieslo dôstojnú prezentáciu nášho mesta, ale aj skvelý športový zážitok svetovej úrovne. Banská Štiavnica opäť ukázala, že dokáže zvlá-

dať náročné organizačné výzvy, je kultúrnym a športovým mestom, ktoré si podujatia takéhoto významu zaslúži a vie si ich aj plnohodnotne užiť.

Všetkým Vám ešte raz úprimne ďakujem, patrí Vám obrovský obdiv a uznanie.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Próberská pec je po Salamandri umiestnená v Striebornej hute

V roku 1902 bola ukončená v Banskej Štiavnici výstavba Striebornej huty /tiež Dolná huta/.

Stala sa vtedy najmodernejším hutníckym závodom v Uhorsku. Jej srdcom bola tzv. Taviareň, kde sa nachádzali vynikajúce technologické zariadenia a pece. Táto taviareň aj so zariadeniami, ktoré sú v nej umiestnené, bola 19. januára 1973 zapísaná do zoznamu kultúrnych pamiatok Slovenska.

Práve v tejto Taviarni bude umiestnená naša próberská pec, ktorú sme postavili pre účely Salamandra 2022 tak, aby sme zvýraznili banícko-hutnícky rozmer týchto osláv. Na fotografii je zachytený proces odvozu tejto jedinečnej pece z historického centra mesta po Salamandri. Prácu bravúrne zvládli zamestnanci Ing. Erika Sombathyho, ktorý sa rozhodol pec uskladniť a ďalej využívať. Pán predseda Združenia baníckych a hutníckych spolkov Slovenska

Ing. Sombathy sa o priestory Taviarne v súčasnosti stará. Srdečne jemu osobne, ale aj jeho zamestnancom ďakujeme za pomoc.

Projekt celej stavby, ako aj ako libretto jej využitia a predvedenia som spracoval v spolupráci s banskoštiavnickými odborníkmi. Technickú podporu a 3D animácie urobil mestský kronikár B. Štiavnice Peter Chytil. Hutnícke nástroje vyrobil umelecký kováč Ondrej Daubner zo Štefultova. Muffu zhotovil hlinár Ján Fiala z Brehov. Originálne historické kapelky nám dodal Vladimír Vician zo Štiavnických Baní. Technologické poradenstvo nám poskytol próber Peter Lepeň zo spoločnosti Slovenská banská, s.r.o., Hodruša Hámre. Neoceniteľnú pomoc v oblasti poradenstva,

prístupu k rúde a potrebným technológiám nám poskytol Ing. Richard Kaňa. Archeologické artefakty nám láskavo zapožičalo Slovenské banské múzeum v B. Štiavnici. Odborné poradenstvo zabezpečili: PhDr. Jozef Labuda, CSc., Ing. Erik Sombathy, Mgr. art. Marek Galbavý. Pec postavil tím v zložení: Ing. arch. Július Lišaník, Marián Ďurian a Krištof Lišaník. A úplne na záver. V oblasti oživovania starých banských a hutníckych techník patrí náš projekt medzi ojedinelé pokusy. Jeho význam ocenil viceprezident Združenia európskych baníckych a hutníckych spolkov pán Pavel David slovami: „*Sám som hutník, viem oceniť vašu prácu. Toto, čo ste pre nás postavili a predviedli je mimoriadne. Som skutočne veľmi príjemne prekvapený, prijmite výraz mojej úcty a blahoželanie. Váš projekt je skutočne unikátny.*“ Ocenenie tohto muža, ktorý navštevuje banícke podujatia po celej Európe, a sám ich aj desiatky pripravuje, je pre nás veľmi cenné a vážime si ho.

Peter Danáš

Zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby primátora mesta v meste Banská Štiavnica

Na prvom zasadnutí mestskej volebnej komisie 6.9.2022 komisia zaregistrovala 49 kandidátov na poslancov do mestského zastupiteľstva.

19 kandidátov podalo kandidátnu listinu ako nezávislí, zvyšných 30 bolo na kandidátnych listinách politických strán a koalícií. Jedné-

ho kandidáta prostredníctvom splnomocnenca odvolala koalícia PS. Boli zaregistrovaní všetci kandidáti pre voľby primátora mesta. Zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby primátora a pre voľby do Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici bol zverejnený na úradnej tabuli, webovej stránke mesta a tak tiež ho uvádzame aj v ŠN.

Mesto Banská Štiavnica uverejňuje podľa §178 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **zoznam kandidátov, zaregistrovaných pre voľby - primátora mesta:**
1. Nadežda Babiaková, Mgr., 68 r., primátorka mesta, Smer - sociál-

na demokracia, Hlas - sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Strana moderného Slovenska (sms), Sme rodina, Republika
2. Štefan Mičura, 55 r., konateľ, nezávislý kandidát
3. Mikuláš Pál, Mgr., 46 r., riaditeľ úradu práce, nezávislý kandidát

MsÚ

Zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby do Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici

Mesto Banská Štiavnica uverejňuje podľa §173 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zoznam kandidátov, zaregistrovaných pre voľby do mestského zastupiteľstva podľa jednotlivých volebných obvodov:

Volebný obvod č. 1

Vo volebnom obvode sa volí 12 poslancov.

- 1. Martin Andrášik,** 39 r., manažér, Dobrá voľba a umiernení
- 2. Pavel Bačík, RNDr.,** 60 r., riaditeľ, nezávislý kandidát
- 3. Adam Balážfy, Bc.,** 24 r., lektor, Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (oľano), Nova, Kresťanská únia (kú), Zmena zdola, Demokratická strana, Ods - občianski demokrati Slovenska, Občianska konzervatívna strana, Šanca, Demokrati Slovenska
- 4. Martin Bálik,** 33 r., študent, Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku
- 5. Ľubomír Barák,** 57 r., SZČO, Slovenská národná strana
- 6. Ján Bartko,** 50 r., samostatne zárobkovo činná osoba, Sme rodina
- 7. Jozef Bartko,** 48 r., živnostník, Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (oľano), Nova, Kresťanská únia (kú), Zmena zdola, Demokratická strana, Ods - občianski demokrati Slovenska, Občianska konzervatívna strana, Šanca, Demokrati Slovenska
- 8. Jozef Beňo,** 54 r., podnikateľ, nezávislý kandidát
- 9. Juraj Blahút,** 51 r., konštruktér, Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (oľano), Nova,

- Kresťanská únia (kú), Zmena zdola, Demokratická strana, Ods - občianski demokrati Slovenska, Občianska konzervatívna strana, Šanca, Demokrati Slovenska
- 10. Ján Čanaj, Ing.,** 44 r., živnostník, Smer - sociálna demokracia
 - 11. Peter Ernek, Mgr.,** 52 r., konateľ, Smer - sociálna demokracia
 - 12. Jozef Ferienc,** 52 r., živnostník, Republika
 - 13. Viera Göndöciová, Mgr.,** 57 r., štátna zamestnankyňa, nezávislý kandidát
 - 14. Radoslav Gregaň, Ing.,** 39 r., živnostník, nezávislý kandidát
 - 15. Miroslava Gregušová, Mgr.,** 57 r., špeciálna vychovávateľka, Smer - sociálna demokracia
 - 16. Janetta Hudecová, Mgr.,** 50 r., projektová manažérka, nezávislý kandidát
 - 17. Renáta Ivaničová,** 57 r., ekonómka, Hlas - sociálna demokracia
 - 18. Milan Kabina, Mgr.,** 32 r., manažér, Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (oľano), Nova, Kresťanská únia (kú), Zmena zdola, Demokratická strana, Ods - občianski demokrati Slovenska, Občianska konzervatívna strana, Šanca, Demokrati Slovenska
 - 19. Ľudovít Kaník, Ing.,** 57 r., investičný riaditeľ, Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (oľano), Nova, Kresťanská únia (kú), Zmena zdola, Demokratická strana, Ods - občianski demokrati Slovenska, Občianska konzervatívna strana, Šanca, Demokrati Slovenska
 - 20. Jozef Karabély, Ing.,** 63 r., SZČO, Slovenská národná strana
 - 21. Jaroslav Koleda,** 50 r., nezamestnaný, nezávislý kandidát
 - 22. Ingrid Kosmelová, Mgr.,** 52 r.,

- riaditeľka základnej školy s materskou školou, nezávislý kandidát
- 23. Helena Koťová,** 62 r., vedúca denného stacionára, nezávislý kandidát
 - 24. Iveta Kováčová, Mgr.,** 40 r., odborná garantka v komunitnom centre, Dobrá voľba a umiernení
 - 25. Ján Krátky, Ing., Mgr.,** 35 r., advokát, nezávislý kandidát
 - 26. Roland Lacko,** 46 r., živnostník, Hlas - sociálna demokracia
 - 27. Dušan Lukačko, JUDr.,** 56 r., prednosta obecného úradu, konateľ obchodnej spoločnosti, Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (oľano), Nova, Kresťanská únia (kú), Zmena zdola, Demokratická strana, Ods - občianski demokrati Slovenska, Občianska konzervatívna strana, Šanca, Demokrati Slovenska
 - 28. Milan Maďar, Mgr.,** MSC, 37 r., referent, nezávislý kandidát
 - 29. Anna Maďarová, Ing.,** 37 r., referentka, Dobrá voľba a umiernení
 - 30. Martin Macharík, Mgr.,** 48 r., správca Kalvárie, nezávislý kandidát
 - 31. Viktória Majer, Mgr.,** 31 r., riaditeľka odboru štátnej pomoci, Hlas - sociálna demokracia
 - 32. Miroslava Majerská,** 49 r., zdravotná sestra, nezávislý kandidát
 - 33. Miroslava Malatincová, Bc.,** 30 r., referentka, Hlas - sociálna demokracia
 - 34. Róbert Melcer, Ing.,** 67 r., dôchodca, Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (oľano), Nova, Kresťanská únia (kú), Zmena zdola, Demokratická strana, Ods - občianski demokrati Slovenska, Občianska konzervatívna strana, Šanca, Demokrati Slovenska
 - 35. Ľuboš Melicherčík,** 45 r., SZČO, Smer - sociálna demokracia
 - 36. Štefan Mičura,** 55 r., konateľ, ne-

- závislý kandidát
- 37. Matej Michalský, Ing.,** 32 r., expert IT riešení, projektový inžinier, nezávislý kandidát
 - 38. Lukáš Mlynárik,** 32 r., generálny riaditeľ, Hlas - sociálna demokracia
 - 39. Mikuláš Pál, Mgr.,** 46 r., riaditeľ úradu práce, nezávislý kandidát
 - 40. Jakub Palovič,** 26 r., živnostník, Republika
 - 41. Slavomír Palovič, Ing.,** 50 r., výrobný riaditeľ, Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (oľano), Nova, Kresťanská únia (kú), Zmena zdola, Demokratická strana, Ods - občianski demokrati Slovenska, Občianska konzervatívna strana, Šanca, Demokrati Slovenska
 - 42. Lukáš Pellegrini, Mgr.,** 34 r., hasič, nezávislý kandidát
 - 43. Eva Petrášková, MUDr.,** 63 r., lekárnica, Slovenská národná strana
 - 44. Henrich Rückschloss,** 46 r., samostatne zárobkovo činná osoba, konateľ priemyselného podniku, nezávislý kandidát
 - 45. Ľubomír Sásik, Bc.,** 51 r., zamestnanec vo verejnej správe, Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (oľano), Nova, Kresťanská únia (kú), Zmena zdola, Demokratická strana, Ods - občianski demokrati Slovenska, Občianska konzervatívna strana, Šanca, Demokrati Slovenska
 - 46. Marian Streško, MUDr.,** 78 r., dôchodca, nezávislý kandidát
 - 47. Gejza Volf, JUDr.,** 65 r., vedúci pracovník, Slovenská národná strana
 - 48. Jaroslav Výboch, Mgr.,** 33 r., riadiaci pracovník, nezávislý kandidát
 - 49. Peter Zorvan, Ing., PhD.,** 62 r., vedúci pracovník, Slovenská národná strana

MsÚ

Jesenná Gruntovačka

OOCR Región Štiavnica zorganizovala v spolupráci s Banskobystrickým samosprávnym krajom v utorok 13.9.2022 už v poradí deviaty ročník Jesennej Gruntovačky, ktorá sa konala v dňoch 13. – 18.9.2022 rámci celého kraja.

OOCR Región Štiavnica sa dvakrát ročne pripája k dobrovoľníckej krajovej aktivite čistenia odpadov v lokalitách, ktoré sú vyhľadávané nielen turistami, ale i domácimi. „Jednou z takýchto lokalít je aj Červená studňa, ktorá je dôležitým východiskom pre viaceré pešie trasy a cyklotrasy, bežkárске trasy v zime a rovnako aj obľúbené miesto korčuliarov. Preto sme sa rozhodli zvoliť práve oblasť Červenej studne pre jesenné gruntovanie“, objasňuje výkonný riaditeľ OOCR Región Štiavnica, Igor Kuhn. „Tieto aktivity sú inšpirované Svetovým čistiacim dňom (18. septembra), Týždňom dobrovoľníctva (16. – 22. september) a na jar Dňom Zeme (22.4.). Cieľom je upratať obľúbené lokality arobiť osvetu o dôležitosti ochrany životného prostredia“, dodáva Kuhn.

„Jesennej Gruntovačky sa tentokrát zúčastnilo 11 dobrovoľníkov, a to hlavne žiaci 3. ročníkov Strednej priemyselnej školy Samuela Mikovíniho z odboru životného prostredia a odboru geodézie, kartografia a kataster“, spresňuje projektová koordinátorka OOCR Región

Vyzbieraný odpad z okolia Červenej studne FOTO ARCHÍV OOCR RBŠ

Štiavnica, Zuzana Parajová. Stretnutie prebehlo v utorok ráno pred školou, rozdali sa rukavice, vrecia na odpad a pár základných inštrukcií. „Skupinka posilnená dobrým úmyslom sa vydala z centra mesta smerom cez náučný chodník Glanzenberg až k tajchu Červená studňa, kde sa vyzbieral odpad aj popri ceste“, dodáva Parajová. „Celkovo sa podarilo vyzbierať až 19 vriec odpadu, ktorých súčasťou boli hlavne plasty, sklo, cigaretové ohorky, kov, kartóny, papiere a obuv. Prekvapili nás „nálezy“, ako napríklad detská trojkolka, ručná pílka a konský chomút“, sumarizuje úspešnú akciu marketingová koordinátorka OOCR Región Štiavnica, Terezia Sopková.

Vyzbieraný odpad v partnerskej spolupráci prebrali Technické služby, mestský podnik, Banská Štiavnica, za čo im patrí veľká vďaka. Za odmenu si všetci mohli vychutnať vynikajúci guláš v príjemnom prostredí Hájovne na Červenej studni.

Ďalšia Gruntovačka sa bude konať opäť na jar pri príležitosti Dňa Zeme. Veríme, že pravidelným „gruntovaním“ inšpirujeme návštevníkov i domácich, aby po sebe odpad v prírode nezanechávali a najbližšie sa zapojili na gruntovanie k nám aj oni. Srdečne ďakujeme všetkým zúčastneným za ochotu, nasadenie a obrovský prínos pre prírodu.

Tim OOCR Región Štiavnica

**kam v BŠ
a okolí?**

22.9. Antihybrid: projekt anti-hybridných diskusií so študentmi a výstava kresleného humoru, Škola umeleckého priemyslu, B. Štiavnica, 15.00

23.-25.9. Festival Amplión – Nový kabaret & pouličné umenie, rôzne lokality, B. Štiavnica, 15.00

23.-25.9. Pobyt cyklickej jogy pre ženy, ubytovanie Aura, Staromestská 8, B. Štiavnica, 15.00

24.9. 4 koncerty na Hájovni: Maringotka, The Electric Tribute, Clube de esquivar & Secret Session, Hájovňa – Červená studňa, B. Štiavnica, 18.00

Terasa u Blaškov: Posedenie pri hudbe a prasiatku, Terasa u Blaškov, Tajch Počúvadlo, B. Štiavnica, 18.00

Slivkobranie a slivkové hody, Cukrkandel patisserie, Nám. sv. Trojice, B. Štiavnica, 10.00

Chute spod Sitna – špeciality starých materií a kurz varenia pre detičky, Terasa u Blaškov, Tajch Počúvadlo, B. Štiavnica, 11.00

OOCR Región Štiavnica

Otvorenie sauny

Bytová správa, s.r.o., oznamuje všetkým zákazníkom, že **od 27.9.2022 (utorok)** sa otvára sauna na mestskej krytej plávárni v B. Štiavnici podľa doterajšieho harmonogramu otváracích hodín. Bližšie info na tel.č.: 045/6912724. Tešíme sa na Vás!

Denisa Slezáková,
vedúca plávárne

Guvernérská návšteva v Banskej Štiavnici

Koncom týždňa sa v Banskej Štiavnici uskutočnilo spoločné zasadnutie hneď dvoch bankových rád - Národnej banky Slovenska a Českej národnej banky.

Popri guvernéroch ide o 12 špičkových ekonómov, ktorí dozerajú na menovú stabilitu v Čechách a na Slovensku. Mojou úlohou bolo sprevádzať túto návštevu po meste, Kalvárii a po štiavnických tajchoch. Pre českých hostí to bola prvá návšteva nášho mesta. Guvernéra Českej národnej banky Aleša Michla pozval do Banskej Štiavnice náš guvernér NBS Peter Kažimír. Milo ma prekvapilo, že mali záujem mesto a okolie spoznať dôkladne, nachodili sme tu veľa kilometrov a hodín. To, že ide o mimoriadne rozhladených a vzdela-

Sprevádzanie mestom a okolím FOTO ARCHÍV AUTORA

ných ľudí bolo cítiť pri každej otázke či postrehu.

Národná banka Slovenska už chcela podobné podujatie zorganizovať v Banskej Štiavnici dávnejšie, ale nebolo tu zariadenie, ktoré by spĺňalo

potrebný štandard. Chceme poďakovať hotelu ERB, ktorý zabezpečoval ubytovanie a konferenčné služby. Iba vďaka otvoreniu hotela tejto úrovne sme mohli hostiť takúto návštevu.

Martin Macharik, poslanec MsZ

Výpožičný režim

v mestskej knižnici:

po, ut, st, pi: 8.00-11.30
12.00-17.00,

št: nestránkový deň

pobočka sídl. Drieňová:

po a st: 8.00 – 12.00

Kontakt: 045/3214461

Bližšie info sa dozviete na web stránke mesta Banská Štiavnica, príp. na tel. č.: 045/6949658.

MsK

Banické podujatia Salamander 2022

Súčasťou programu Salamandrových dní 2022 boli aj podujatia súvisiace so 17. európskym stretnutím baníkov a hutníkov (17. EKHT) a 14. stretnutím banských miest a obcí Slovenska (14. SBMOS), ktoré prebiehali od 7.9.2022 do 10.9.2022.

Všetko sa to začalo 7.9. trojdňovou medzinárodnou konferenciou „Stratégia a inovácie v surovínovej pol SR a EÚ – historický vývoj významu surovín“, ktorá mala dve sekcie, sekciu „Európske montánne dedičstvo“ a sekciu „Raw Materials Day 2022“. Konferencia sa uskutočnila v aule Gymnázia Andreja Kmeťa v dňoch 7.-9.9.2022 a jej garantom bola Fakulta BERG TU Košice. Ďalšie tri podujatia sa uskutočnili dňa 8.9., prvým bolo slávnostné odhalenie pamätnej tabule Mons. Jozefovi Boltizárovi (1821 – 1905) na priečelí rímskokatolíckej fary. Potom nasledovali dve podujatia v sále Kultúrneho centra Banskej Štiavnice, prvým bolo slávnostné otvorenie 17. EKHT, spojené so vztyčovaním zástavy Združenia európskych baníckych a hutníckych spolkov (VEBH). Podujatie, ktoré moderoval Mgr. Peter Danáš začalo príchodom permoníkov z Jerzyštole s baníckymi svetidlami, ktorí vyviezli z banskej štôlny vzácnu zlato-striebornú rudu a kladivom ju rozťkli v banskom korýtku. Po nich prišli permoníci zo Španej Doliny, ktorí zaspievali banícku pesničku o Handzovi a použité kladivo potom zavesili na segment banskej oceľovej výstuže, na ktorom bol upevnený zvon banského signálu zo šachty Ludovika v Kremnici. Nasledovalo vystúpenie operného speváka Mgr. Art. Stanislava Bartka a spevokolu Štiavničian. Potom odznali otváracie príhovory Mgr. Nadeždy Babiakovej, primátorky Banskej Štiavnice, Dipl. Ing. Kurta Wardenga, prezidenta WEBH, Ing. Richarda Kaňu, predsedu Banskosťiavnicko-hodrušského banického spolku a Ing. Erika Sombathyho, predsedu Združenia Baníckych spolkov a cechov Slovenska (ZBSCS). Na záver K. Wardenga sedemnástimi údermi na zvon otvoril 17. EKHT a 14. SBMOS. Druhým podujatím bol slávnostný banícky šachtág, ktorého úvodný blok, ktorý moderoval RNDr. Karol Weis, podpredseda banického spolku, obsahoval aj udele-

nie spolkového vyznamenania „Za zásluhy“ primátorky Banskej Štiavnice N. Babiakovej, ktoré jej odovzdal Ing. Kaňa. Okrem osobností uvedených pri slávnostnom otvorení 17. EKHT, sa šachtágu zúčastnili aj nasledovné významné osobnosti: Vladimír Zajačík, poslanec NR SR, prof. Ing. Michal Cehlár, dekan Fakulty BERG TU Košice a predseda Slovenskej banskej komory, doc. Ing. Iveta Vasková, dekan Fakulty MMaR TU Košice, prof. Ing. Hana Staňková, dekan HGF VŠB v Ostrave, Ing. Pavel David, tajomník Horníckých a hutníckych spolkov Českej republiky, Ing. Adam Mírek, predseda poľského WÚG, Marián Beňovský, prezident Slovenskej spoločnosti pre trhacie a vŕtacie práce, Jozef Uram, starosta Hodruše-Hámrov, RNDr. Viera Maťová, riaditeľka odboru MŽP SR, Ing. Ivan Bača, riaditeľ Slovenskej banskej, s.r.o., Hodruša-Hámre, Krištof Kubackí, zástupca Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa z Poľskej republiky a Jozef Ruska, podpredseda Slovenského združenia výrobcov kameniva. Hlavnými funkcionármi šachtágu boli: prezídium – Ing. Durbák, kontrárrium – Ing. Ferenc, kantor – Mgr. Kružlic, fuchsmajor – M. Šesták, pivný dispečer – Ing. Karabely, podkurovačmi boli Ing. Ivan a L. Sásik, ošliadkor držali Ing. Michna a Ing. Adamský, produkciu baníckych piesní zabezpečil spevokol Štiavničian. V programe boli všetky základné bloky, svätenie dupláka a dva čestné skoky cez kožu, ktoré absolvovali V. Zajačík a K. Wardenga. V pivnom akademickom súboji o cenu pivovaru Steiger, uskutočnenom medzi akademikmi Českej a Slovenskej republiky, s prevahou zvíťazil zástupca Fakulty BERG, Ing. Ján Kováč, druhé miesto obsadil Štiavničian Michal Sásik a tretí bol zástupca VŠB Ostrava. Hlavnými sponzormi šachtágu boli Mesto Banská Štiavnica, Pivovar Steiger Vyhne a Slovenská banská, s.r.o., Hodruša-Hámre, za čo im, ako aj členom prípravného výboru, študentom SPŠ Samuela Mikovíniho a zamestnancom kultúrneho centra patrí úprimné banícke poďakovanie. Dňa 9.9. sa uskutočnili dve podujatia celoslovenského charakteru. V dopoludňajších hodinách to bolo Valné zhromaždenie Slovenskej banskej komory, ktoré

Vzácní hostia sprievodu z TU Košice FOTO LUBO LUŽINA

sa uskutočnilo v aule Gymnázia Andreja Kmeťa, na ktorom stavovská banícka organizácia zhodnotila rok 2021, počas ktorého sa na Slovensku vydobylo spolu 38 mil. ton nerastov, z toho hlbinným spôsobom 2,1 mil. ton (uhlie, magnezit, masťenec a rudy). Pri výkone banického povolania na Slovensku došlo v roku 2021 k 156 registrovaným pracovným úrazom, z ktorých, žiaľ, bol 1 úraz smrteľný a 1 úraz bol s ťažkou ujmovou na zdraví. Popoludní sa uskutočnili v Kostole sv. Kataríny celoštátne oslavy Dňa baníkov, geológov, hutníkov a naftárov. Rezort MH SR zastupoval Ing. Bohumír Zvrškovec, predseda HBÚ v Banskej Štiavnici, rezort MŽP SR zastupoval štátny tajomník Mgr. Juraj Smatana a Zväz hutníctva, ťažobného priemyslu a geológie SR zastupoval jeho prezident, Ing. Milan Veselý. Slávnostné podujatie moderoval Peter Danáš a udeľovanie vyznamenaní viedol prof. Cehlár. Medzi 29 tohtoročnými vyznamenanými z rezortu MH SR bola aj N. Babiaková, ktorá si prevzala čestný odznak ministra hospodárstva „Za udržiavanie tradícií“. Rezort MŽP ocenil 8 osôb. V kultúrnom programe osláv účinkovali: spevokol Štiavničian, banskosťiavnickí facigeri (nosiči svetla) a operná speváčka Jana Juríčková, pedagogička Hudobnej akadémie Jána Albrechta v B. Štiavnici, ktorá svojím spevom uchvátila účastníkov podujatia. V podvečer sa za príjemného počasia zapojilo do predvoja Salamandrového sprievodu, v klasickej podobe zorganizovaného po dvojročnej prestávke, zavinenej pandémiou COVID-19, do tisícov osôb, medzi ktorými boli aj účastníci celoštátnych osláv, delegácie domácich a zahraničných baníckych, hut-

níckych a lesníckych škôl, ako aj delegácie domácich a zahraničných baníckych spolkov. Zoradenie a koordinovanie predvoja zabezpečili Ing. Ferenc a Ing. Adamský. Vlastný Salamandrový sprievod v premiére úspešne zorganizoval Mgr. Ján Petrík, nástupca jeho legendárnej organizátorky, Ing. Dalmy Štepánkovej, ktorá nás opustila v roku 2019. Dňa 10.9. v dopoludňajších hodinách sa v aule SPŠ S. Mikovíniho uskutočnilo prijatie zástupcov delegácií primátorkou mesta, potom nasledovala ekumenická bohoslužba v Kostole Nanebovzatia Panny Márie, ktorá bola v garancii Maďarskej banickej a hutníckej spoločnosti a Rímskokatolíckej farnosti Banská Štiavnica. Po jej skončení sa zoradil sprievod zástupcov baníckych a hutníckych spolkov od Akademickej ulice na Nám. sv. Trojice, kde sa uskutočnil slávnostný program pre baníkov a hutníkov, ktorého sa zúčastnil aj Mgr. Ondrej Lunter, podpredseda BBSK. Program obsahoval aj odovzdávanie čestných odznakov sv. Barbory, udeľovaný ZBSC, medzi ocenenými bol aj E. Sombathy, Potom nasledovalo slávnostné stužkovanie spolkových zástav a v závere prevzala primátorka Banskej Štiavnice putovnú zástavu ZBSCS, ktorú bude mesto Banská Štiavnica uchovávať do najbližšieho Stretnutia banských miest a obcí Slovenska. Osobitné poďakovanie za zabezpečenie prípravy a priebehu jednotlivých blokov 17. EKHT patrí Elgeo-Banská, s.r.o., Banská Štiavnica, Mestu Banská Štiavnica, osobitne Ing. Erikovi Sombathymu, ako aj členkam banického spolku, Ing. Athéne Smolkovej, RNDr. Márii Gubrianskej a Ing. Jar-mile Kaňovej. Zdar Boh!

Milan Durbák

Príhovor pri odhalení pamätnej tabule Mons. Jozefovi Boltižárovi

Stretávame sa dnešný deň, aby sme boli účastní odhalenia a posvätenia pamätnej tabule pripomínajúcej osobu Mons. Jozefa Boltižára, meno ktorého donedávna bolo pre mnohých z nás, nielen tu prítomných, neznáme.

Dôvody prečo, boli rôzne. A dúfam, že po dnešnom dni to už platiť nebude.

Veď, ako sa píše v starozákonnej Knihe Sirachovho syna:

„Chváliť nám treba slávnych mužov, našich otcov, ako nasledovali po sebe“.

Kto bol teda Jozef Boltižár a aká bola jeho životná cesta?

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska (Vyd. Lúč, Bratislava, 2000) a publikácia Osobnosti Banskej Štiavnice (M. Lichner a kol.) podávajú tieto základné informácie o Mons. Jozefovi Boltižárovi.

Biskup, generálny vikár, Mons. Jozef Boltižár sa narodil 4. februára 1821 v Moravskom Svätom Jáne. Pochádzal zo zemianskej rodiny Štefana a Terézie, rodenej Papánkovej. Gymnázium študoval u piaristov vo Svätom Jure a v Tate (dnešné Maďarsko), kde aj zmaturoval. V roku 1839 začal štúdium teológie na Viedenskej univerzite ako odchovanec Pázmanea, ktoré ukončil rigoróznou skúškou z biblických vied. Kňazské svätenie prijal 15. júla 1844. Krátko pôsobil ako kaplán v Ujlaku – Veľkom Záluží, bol ceremoniárom biskupa M. Miskolczyho a v r. 1849 sa stal arcibiskupským ceremoniárom, v roku 1851 archivárom a knihovníkom a od roku 1852 tajomníkom Ostrihomského arcibiskupstva. Ako banskoštiavnický farár pôsobil v našom meste v rokoch 1857 – 1874. Tu navštevoval chorých baníkov, pomáhal im aj materiálne a podporoval sociálne požiadavky baníkov. Zaslúžil sa o vybudovanie tabakovej továrne v rokoch 1870 – 1871 a o zotrvanie sídla Baníckej akadémie v našom meste. Patril medzi iniciátorov založenia Dobrovoľného hasičského zboru v Banskej Štiavnici, 4. januára 1873. Bol známy neúnavným uskutočňovaním sociálnej náuky Cirkvi v praxi.

V roku 1876 bol zvolený za pred-

Posvätenie pamätnej tabule FOTO LUBO LUŽINA

sedu Spolku svätého Vojtecha. Zaslúžil sa o rozvoj Trnavy a toto mesto ho zvolilo za čestného občana. V roku 1854 sa stáva monsignorom (Mons.) – pápežským kaplánom, v r. 1858 titulárnym prepoštom (insígnie tohto úradu – palicu a mitru opáta – máme pred sebou). V roku 1874 sa stáva ostrihomským kanonikom a titulárnym biskupom milaským, v roku 1882 mu pápež Lev XIII. udelil titul rímskeho grófa a stal sa pápežským prelátom. Získal aj čestné občianstvo „Večného mesta“ – Ríma. V roku 1893 ho uhorský prímás Klaudius kardinál Vasari vymenoval za generálneho arcibiskupského vikára v Ostrihome a v r. 1894 za arcibiskupského vikára v Trnave (túto službu zastával sedemnásť rokov). Zastával aj rad iných vysokých kirkvných úradov.

Mons. Jozef Boltižár, ako verný správca Božích tajomstiev a nástupca apoštolov, spravoval slovenskú časť Ostrihomskej arcidiecézy, birmoval, posviacal kostoly, školy, zúčastňoval sa slávností vo farnostiach tejto časti arcidiecézy. Jozef Boltižár sa zapájal aj do politického života, v rokoch 1873–75 bol poslancom Uhorského snemu za Mesto Banská Štiavnica. Publikoval svoje príhovory v kalendároch Spolku svätého Vojtecha. Na rozličné charitatívne a kultúrne ciele rozdelil desať tisíc zlatých, čo v tých časoch bola ohromná suma.

Dňa 14. júna 1904 odslúžil diamantovú sv. omšu pri príležitos-

ti 60. výročia kňazskej vysviacky a svoju dušu odovzdal Stvoriteľovi 17. mája 1905 v Ostrihome. Pri príležitosti jeho menovania do funkcie arcibiskupského vikára zložil Andrej Ďurček oslavnú báseň a jeho pôsobenie zhodnotil Martin Kollár v Svätovojtešskom kalendári (1906).

I z tohto stručného curricula vitae je zrejmé, že Mons. Jozef Boltižár sa v každom okamihu svojho života prejavil ako kňaz a neskôr ako biskup, oddaný svojmu Majstrovi, Ježišovi Kristovi a mal starostlivosť nielen o duchovný život zverených veriacich, ale aj o zlepšenie ich materiálnych a sociálnych podmienok.

Patrí mu za to, aj keď s odstupom času, naše úprimné poďakovanie za jeho službu, nech ho náš dobrotný Nebeský Otec odmení vo večnej blaženosti. Zdar Boh! Ďakujem Banskštiavnicko – hodrušskému baníckemu spolku za financovanie pamätnej tabule a zároveň sa chcem v mene štiavnických farníkov, štiavničianov a verím, že aj Vás tu prítomných, poďakovať súčasnému štiavnickému farárovi, dôstojnému pánovi Ľudovítovi Frindtovi, ktorý bol nielen iniciátorom myšlienky osadenia pamätnej tabule Mons. Jozefovi Boltižárovi, ale aj neúnavným garantom jej realizácie. Nech Vám to Pán Boh odplatí a požehnáva aj ďalšie Vaše diela, pán farár, ďakujeme.

Pochválený buď Ježiš Kristus!

Juraj Čabák

oznamy, spomienky

Kluby zdravia

OZ Život a zdravie v spolupráci s OKCraS Vás pozýva na prednášku doc. Ing. Rastislava Lagaña, PhD. „Kilečká dole, zdravo a navždy.“ **Kedy? 27. októbra 2022.** Čas: 17.00 hod. Miesto: Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica (pri Hotel Grand Matej). Odborný garant: Univerzita Loma Linda
Blížšie info: www.klubyzdravia.sk
OZ Život a zdravie

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že úradné hodiny v kancelárii sú z technických príčin iba v stredu v termíne 8.00 hod. - 12.00 hod.

Výbor ZO SZTP

Oznam

Rekondično-liečebný pobyt v Horkovciach sa uskutoční **od nedele 25.9.2022 do 1.10.** Cena je 215€, zálohu 100€ je potrebné zaplatiť vopred. Ešte sú voľné miesta, záujemcovia sa môžu prihlásiť na číslo: 0904 335 202.

**Výbor ZO SZTP
Banská Štiavnica**

Zájazd

Milí záhradkári!

Dňa **1.10.2022** sa bude konať zájazd na výstavu Deň Zeli v Stupave, kde budú rôzne druhy zeleniny, ovocia a ukážky nakladania kvasenej kapusty, predaj kapusty a rôzne podujatia s doprovodom regionálneho folklóru. Prihlásiť sa môžete v Elektre IMO Domáce potreby, blížšie info: 0903 250 921.

**Michaela Mojžišová,
ZO SZZ Štefultov**

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do najbližšieho čísla ŠN je **v pondelok do 14.00 hod.** Ďakujeme za porozumenie! **red.**

Čo sa to vo vode blyští

Voda zohráva úlohu v našich každodenných životoch. Kto by však povedal, že zohráva takú veľkú úlohu aj v životoch banických? Keď sa hovorí „*oheň je dobrý sluha, ale zlý pán*“, nikto nemyslí na vodu. Raz je voda kamarát a využívame ju v banických technológiách a inokedy je zas nepriateľ a bane nám vytápa. Hlavnú úlohu však v histórii Štiavnice voda zohrala inú...

V jeden pekný, slnečný deň, zbadal pastier pod skalou niečo sa ligotať. Podišiel bližšie, odhrnul skalú a pod ňou našiel zlatú a striebornú jašteričku. Zvyšok už poznáme. Rovnako ako každá legenda, aj v tejto sa skrýva kúsok pravdy. Môžeme s pravdepodobnosťou povedať, že slnečný deň to musel byť, lebo v daždi by veľa toho nikto neuvidel. Nebol to však pastier, čo objavil ako prvý štiavnické poklady, ale zlatokop. Tak tiež to neboli jašteričky, čo tajomstvo prezradili, ale voda.

Takže ešte raz. V jeden pravdepodobne slnečný deň, išiel popri rieke jeden zlatokop. Zrazu zbadal, ako sa v rieke niečo blyští. Akoby ho to snáď volalo k sebe. Zlatokop podišiel k rieke a v tom momente vedel, že narazil na to, čo tak dlho hľadal. Neskôr sa k nemu pripojili ďalší a postupovali popri rieke, aby našli zdroj tohto bohatstva. Nie všetkým sa to podarilo, dokonca mnohí zaplatili za túto honbu životom, ale tí šťastlivci, ktorí nasledovali protiprúd rieky Ipeľ alebo Hron sa napokon predsa len dostali do Štiavnice. A tu ich veru čakali bohatstvá dovtedy nevidané. Keďže Slováci poznali ryžovanie zlata už v 12. storočí a prvá zmienka o Banskej Štiavnici pochádza z roku 1156, vieme z toho predpokladať, že Banskú Štiavnicu naozaj založili zlatokopi dychtiaci po bohatstvách.

Ako sa však zlato dostalo do vody? Nebol to len tak hocijaký zázrak či náhoda. Postaralo sa o to zvetrávanie štiavnického stratovulkánu a to odplavilo zlato do okolitých vôd. Práve takéto prírodné javy sú zodpovedné za to, že sa drahé kovy dodnes v našom okolí nachádzajú na tých najnečakannejších miestach. Áno, je to tak. Dodnes. Približne 100 ton.

Barbora Murgačová

50. výročie pamätného postupu banskoštiavnických futbalistov

Znie to neuveriteľne, ale je to fakt!

V lete tohto roku 2022 si bývalí hráči, funkcionári a priaznivci štiavnického futbalu, hlavne tí prešedivení a starší pripomínajú 50. výročie pamätného postupu do najvyššej vtedajšej krajšej súťaže, nazývanej aj oblastnej, v ktorej hralo najlepších 16 mužstiev krajov Banská Bystrica a Žilina. Za súperov sme mali kluby z Kysúc, Oravy, Žiliny, B. Bystrice, Martina, juhu Slovenska a Považia. Prvým dejiskom tohto úspešného obdobia v 1. polovici 20. storočia 70 rokov bolo škarové ihrisko na Hornom majeri. Pamätníci týchto časov a hlavne priami aktéri hráči sa pri spomienkach na zápasy a vtedajšie podmienky len pousmejú. Určitou vymoženosťou už bolo, keď počas polčasových prestávok polialo dobre škvary auto mestských technických služieb. Divácka kulisa na zápasoch bola nenapodobiteľná a jedinečná, vyslovený kotel pod Hôrkou. V tomto prípade doslova platilo – obecnstvo je 12-ty hráč a svojím sústavným povzbudzovaním burcovalo hráčov k čo najlepším výkonom. Každým postupom sa zvyšovala, a tak priemerné návštevy na zápasoch boli 1200, 1600 až do 2100 návštevníkov. V lete r. 1970 sa futbalové dianie presunulo na nový futbalový štadión s trávnatou plochou. Vyvrcholením snahy tohto skvelého kolektívu, zaslúženou odmenou, možnosťou svojej prezentácie, bol slávnostný otvárací zápas ŠK Slovan Banská Štiavnica - Bohemians Praha (1:3). V mužstve hostí hral legendárny Antonín Panenka. Zápasu sa zúčastnilo 4000 divákov, čo je diváckym rekordom od 1. futbalových zápasov odohraných v našom meste 2. a 5. júna 1904 až dodnes a pravdepodobne ešte dlho bude rásť brada tohto rekordu. V týchto rokoch tu štartovali aj ZVL Žilina, Černomorec Odesa, Tatra Kysak. Tento výborný kolektív, ktorý dosiahol v spomínanom období toľko úspechov a dôstojne reprezentoval naše historické mesto, tvorili hráči: Igor Školík, Jozef Schingler, Ladislav Kuchta, Milan Ernek, Ivan Madara, Igor Madara, Kamil Chovan, Stano Opiela, Marián Švidroň, Dušan Venglar, Jozef Šedivý, Dušan Horák, Berco Šipoš, Stano Uhrín, Miki Auxt, Pipó Čenger, Paľo Varchol, Vlado Kabát, Vlado Remeň, Ľudo Lacko, Jozef Ba-

Vítaz I. A. tr. Slovan B. Štiavnica (1971-72) FOTO ARCHÍV AUTORA

čík, Anton Štrba, Ladislav Pastier, Ján Hanzen, Karol Palášthy, Laco Lehota, Eugen Viglašský, Marián Sokol, Milan Olajec, Vlado Kováčik, Peter Záhorský. Výbor FO pracoval v zložení: Miroslav Kováčik, predseda, Anton Lončičan, Jozef Antoň, Mikuláš Lamper, ktorý bol zároveň aj výborným vedúcim mužstva, Jozef Lacko, Viliam Šoučík, Jozef Osvald, zároveň aj dlhoročný a výborný masér mužstva, Ján Mravík, Juraj Görner, Štefan Filip, Imrich Grolmus, Jozef Kolník, František Švidroň, Jozef Fusko a Ján Gibas. Výber pravidelne usporadúval Mikulášske zábavy a športové plesy na vysokej spoločenskej úrovni, ktoré boli vopred beznádejne vypredané. Tabuľa rozmerov 2 x 3m v centre mesta oznamovala priaznivcom futbalu termíny zápasov. I napriek skromným podmienkam tu vyrástli výborní futbalisti. Aspoň niekoľkých vymenujem – Berco Šipoš, odišiel do druholigového Žiaru nad Hronom, odtiaľ do Červenej hviezdy Bratislava, o Jozefa Schinglera mal eminentný záujem Bohemians Praha a predstrel ponuku, o Mikiho Auxta ZVL Žilina, o Paľu Varchola Slovan Nitra. Aj po 50 rokoch od historického postupu, v roku okrúhleho výročia s hrdosťou spomíname na jednu z najslávnejších etáp v histórii štiavnického futbalu. Mal som možnosť spoznať dobrých a zanietených ľudí, ktorí nezištne odovzdali všetky svoje schopnosti a sily v náročnom tréningovom procese i zápasoch, ale aj pri organizovaní futbalového života pre vzornú reprezentáciu mesta a oddielu. Celé mesto žilo futbalom a prakticky vytváralo jednu veľkú futbalovú rodinu. Mnoho hráčov a členov výboru z tých čias vzhľadom na odstup 5-tich 10-ročí už nie je medzi nami, odpočívajú vo futbalovom nebi. Kamaráti, ubezpečujeme vás, že často na vás spomíname, navždy zostanete v našich myšliach a srdciach. Z príležitosti tohto

okrúhleho polstoročného jubilea čo najsrdečnejšie pozdravujeme reprezentanta generácie, ktorá pôsobila ešte pred nami, pána Jozefa Štepánka, úspešne hájil farby populárneho klubu ŠAC Banská Štiavnica, ktorý existoval v rokoch 1923 – 1953. Je pre nás ctou a potešením stretnúť sa a pohovárať sa s ním. Jožko, všetci vyššie menovaní ti prajeme veľa zdravia, spokojných a príjemných dní v ďalšom živote. Záverom využívam túto príležitosť a v mene všetkých generácií internacionálov vyslovujem úprimné poďakovanie za vynikajúcu spoluprácu pri organizovaní výročí významných medzníkov štiavnického futbalu, ich skvelú réžiu s vytvorením príjemnej atmosféry pri akciách, akými boli: 100 rokov futbalu v Banskej Štiavnici (1904 – 2004), Stretnutie internacionálov v r. 2018, Stretnutie pri príležitosti založenia 1. futbalového klubu v meste (Atletický klub) pred 100 rokmi v r. 2020, ktoré patrí Mestu Banská Štiavnica, v r. 2004, vtedajšiemu primátorovi dnes už nebohému pánu Ing. Mariánovi Lichnerovi, CSC., v ďalšom rade primátorka pani Mgr. Nadežda Babiakovej, viceprimátorovi pánu Ing. Mariánovi Zimmermannovi a v neposlednom rade Mgr. Michalovi Krížovi a redakcii ŠN za vynikajúcu spoluprácu a ľudský prístup. Chcem sa ešte poďakovať môjmu trénerskému predchodcovi Jánovi Šemodovi, ktorý mi posunul tento post a začal vytvárať tento kolektív. Pri tejto príležitosti, 50. výročí postupu ďakujem všetkým hráčom a členom výboru, ktorí sa o spomínané úspechy zaslúžili a prajem im a ich rodinám do ďalších rokov života veľa zdravia, energie, rodinnej pohody a pokojných dní. Dovoľte mi, aby som to isté poprial i všetkým súčasným fanúšikom banskoštiavnického futbalu a oddielu FO, aby sa im podarilo vystúpiť na vyššie priečky.

Ivan Madara

Aktuálne v kine Akademik

Piatok 23.9. o 18:30 hod.
Nedeľa 25.9. o 18:30 hod.

Indián

Komédia, 100 min., MP:12, vstupné: 5€. Film Indián je komédia odohrávajúca sa v súčasnosti. Opisuje hektický život zaneprázdneného finančníka Ondreja Jonáša (Karel Roden), do ktorého vstúpi duch zomierajúceho starého indiánskeho náčelníka (Daniel Olbrychski). Duch náčelníka obráti Ondreja život hore nohami a všetko, čo bolo dosiaľ tak, je inak.... začína zaujímavý a neúprosný súboj plný vtipných situácií.

Sobota 24.9. o 18:30 hod.
Piargy

Dráma, 100 min., MP:12, vstupné: 5€. Dedina Piargy bude žiť hriechom životom, pokiaľ v jednu fašiangovú noc celkom nezmizne. Akoby ju čerti odniesli s ľuďmi, domami aj zvieratami. Naplnia sa proroctvá starej vedmy Uli o príchode ančikrista a krutom treste? Dej filmu vznikol na motívy novely Františka Švantnera.

Nedeľa 25.9. o 16:00 hod.
Princezná rebelka

Animovaný, dobrodružný, 89 min., MP, vstupné: 5€. Malá sirota Mia žije spolu so svojimi tromi lašičkami na ulici. Živí sa tým, že chodí kradnúť jedlo na hrad zlovestného regenta Tristana, ktorý si uzurpuje trón. Jedného dňa sa jej podarí prelštíť stráže tak, že si oblečie princeznovské šaty. Tým sa začína jej bláznivá výprava za záchranou následníka trónu Rolanda, ktorý sa stal obeťou kúzla a premenil sa na... mačkokohúta.

Utorok 27.9. o 18:30 hod.
Moonag daydream

Dokument, hudobný, 140 min., MP:12, vstupné: 5€. S hudobným filmom Moonage Daydream sa vydáte na vzrušujúcu výpravu do života jedného z najoriginálnejších a najvýznamnejších muzikantov všetkých čias – Davida Bowieho. Režisér Brett Morgen stvoril pôsobivý kaleidoskop kombinujúci doposiaľ nevidené zábery, nesmrteľnú Bowieho hudbu a jeho vlastný komentár.

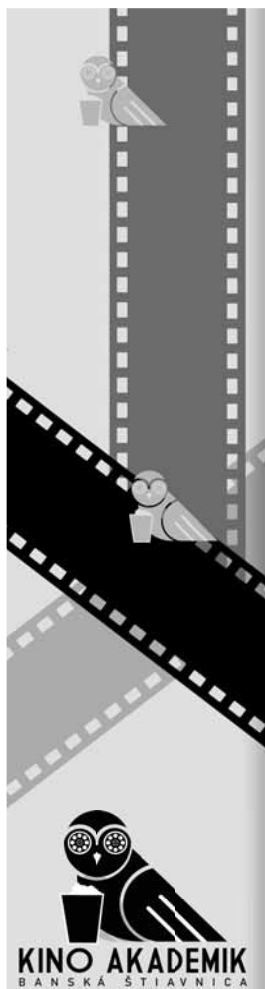
Štvrtok 29.9. o 18:30 hod.
Svetlonoc

Dráma, 105 min., MP:15, vstupné: 5€. Tridsiatnica Šarlota sa vracia do rodnej dediny hlboko v slovenských horách. Pred mnohými rokmi odtiaľto za nejasných okolností utiekla. Jej návrat v miestnych vzbudzuje podozrenie, po celý čas ju považovali za mŕtvu. Boja sa, že svojím príchodom prebudí bosorku, ktorá podľa legend straší v okolitých lesoch.

Piatok 30.9. o 18:30 hod.
Jane očami Charlotte

Životopisný, dokumentárny, 90 min., MP:12, vstupné: 5€. Režijný debut Charlotte Gainsbourg predstavuje dokumentárny portrét jej slávnej matky, britskej herečky, modelky a speváčky Jane Birkin žijúcej vo Francúzsku. Kamera sprevádza dcéru s matkou po koncertných sieňach, miestach so silnou emocionálnou hodnotou i každodenných povinnostiach, a pomocou intímnych rozhovorov odhaľuje rodinnú históriu.

Blížišie info: odd. kultúry, športu a MK, tel.č.: 045/ 694 9651, e-mail: zuzana.patkosova@banskastiavnica.sk
www.kino.banskastiavnica.sk, FB: Banská Štiavnica-kino Akademik

Vážení lúštitelia!

Výherné poukážky na konzumáciu v hodnote 10eur v pizzerii, reštaurácii Sv. Barborka, A. Kmeťa 2, Banská Štiavnica si výherca môže vyzdvihnúť v redakcii ŠN. Správne znenie krížovky z č. 31/2022: „Odvaľa je ako láska, musí mať za potravu nádej.“ Výhercom sa stáva **Eva Gašparová, B. Bystrica**. Srdečne blahoželáme! Tento týždeň hráte o poukážku na konzumáciu v hodnote 10€ (2 x 5€) v pizzerii, reštaurácii Sv. Barborka, A. Kmeťa 2, Banská Štiavnica. Vašou úlohou je správne vylúštiť krížovku a zaslať ju spolu s kupónom do redakcie ŠN v termíne **do 3.10.2022**.

V tajničke sa ukrýva výrok Jima Morrisona:

A., Stredoeurópsky čas, lievajú, hmľa česky, časť celku,
B., **1. časť tajničky**,
C., Zámožný muž, samice jeleňov, maród česky,
D., Zaklepe, osobné zámeno, čira tekutina, daruje,
E., Náplň ceruzky, stred slova postav, meno Gablerovej, Slovenská

akadémia vied skr.,
F., Obilnina, **4. časť tajničky**, chem. prvok zn. S,
G., Kopec v tvare valca, obyvateľ N. Zélandu, ošatil, hotovia v rúre,
H., Plošná miera, 2505 rímsky, natiahol obuv, potreba na holenie, zn. fosforu,
I., Mediálne objekty, okovaj, miesto, iniciálky Lipu,
J., Dravý vták, spolok skr., vozieva, číselný kód na kartu,
K., **Koniec tajničky**, drviva.
1., Spoločnosť pre predškolskú výchovu, **2. časť tajničky**, ruská rieka,
2., R foneticky, Elena v USA, zhotov varením, časové obdobie,
3., Štát v južnej Amerike, zbavuj fúzov, 1500 v Ríme, otvorenie ťažby skr.,
4., Pás na vojenských nohavičiach, 2049 v Ríme, predložka 7. pád,
5., Stred slova žetony, malá dedina, zvrtné zámeno,
6., Ježkovia, časť vety, iniciálky herca Marcina,
7., Príbytok včiel, lump, obkos,
8., Meter, meno Kocianovej, bobuľky,
9., Ruská rieka, jedz na hostine, Ve-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A															
B															
C															
D															
E															
F															
G															
H															
I															
J															
K															

rejná bezpečnosť skr.,
10., Pohne, poznal, zoologická záhrada,
11., Textová skratka, vymodelovaná vzorka, stred slova nepózuje,
12., Zn. dioptrie a emana, Adriana, urobím penu,
13., Vajíčko ryby, áno taliansky, Elena, zn. vozidiel Peru,
14., Toto po rusky, Darina dom., sal,
15., Čínske meno, **3. časť tajničky**.

Pomôcky: Lampas, Darča, zóna, Heda, Lena.

Pozn. aut.: Interpunkčné znamienka sa neberú do úvahy!

Pripravuje: Anna Rihová

salamander

koľko tých svetielok
rinie sa mestom
baníctva
vždy druhým
septembrovým piatkom
čo veru pre domácich
sviatkom
večne býva
a možno pre cudzích
len atrakcia
no podtón masiek
uniforiem
jasný odkaz nesie
že hlavne
v tomto meste žil
baník tiež
ako dobre vieš
vždy oddýchol si
po práci
a preto pokrik
„baníci, lesáci“
má svoje miesto
čo sa tak
hrdo sa nesie
nočným mestom

Daniela Sokolovičová

Pestré Salamandrové dni

Počas Salamandrových dní oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie zabezpečovalo niekoľko podujatí.

Tým najvýznamnejším bol Salamandrový sprievod, ktorý organizoval J. Petřík v spolupráci s I. Petrikovičovou, pomocnú ruku podali pred a počas podujatia aj V. Michalská a Š. Lacko z Mestského úradu. Viac k sprievodu v samostatnom príspevku. Nedá mi ale nepoďakovať nielen kolegom, ale aj všetkým dobrovoľníkom - organizátorom i aktívnym účastníkom sprievodu - za jeho bezproblémový a úspešný priebeh. Moje presvedčenie sa nezmenilo - len Štiavničania musia ukázať, že si sprievod zaslúžia a vážia, nie niekto „zvonku“, či nejaká autorita či

inštitúcia. Teším sa, že to napriek pandemickej „prestávke“ a tomu, že po prvýkrát nestála na čele príprav ostrieľaná a zaničená D. Štěpánková, miestni aj dokázali. Detský Salamandřík sa uskutočnil v kultúrnom centre a ponúkol bohatý program. Tom a Elo, Neva divadlo, kúzeník Talostan, Forgi a jeho šou, ale aj Notový Danny, tvorivé dielne, chutné a zdravé občerstvenie, skauti a ich hra, obrovskí Mimoni - jednoducho zábava pre deti rôzneho veku. Postupne sa u nás otočili desiatky detí, ktoré si dosýta užili svoj salamandrový program. Koncerty The Backwards a Fragile Queen v amfiteátri boli hudobným vrcholom Salamandrových dní. Spolu ich navštívilo približne 900 platiacich divákov. Súdiate podľa potleskov, spokojných. Najmä druhý spomenutý koncert pat-

ril bezpochyby medzi najväčšie hudobné zážitky tohto leta v našom meste, a to od prvej do poslednej skladby.

Salamandrové dni sú za nami a ja by som rád aj touto cestou poďakoval tímu kolegov z oddelenia kultúry, športu a mediálnej komunikácie nielen za toto podujatie, ale celé leto, počas ktorého sme, verím, potešili tisíce účastníkov našich podujatí, ale aj prispeli k organizácii akcií našich partnerov. Rovnako ďakujem Fondu na podporu umenia a BBSK, ktoré podujatia (vrátane Salamandrových dní) podporili z verejných zdrojov a v prípade mestských slávností aj Nadácii US Steel, ktorá je stabilným partnerom nášho podujatia.

Rastislav Marko,
vedúci odd. kultúry, športu
a mediálnej komunikácie

Súťaž o vstupenky

Správna odpoveď: Malý princ

Výhercovia 2ks vstupeniek na Festival Amplión: **1.** Katka Pištová, **2.** Michal Vančo, **3.** Viera Balážová, **4.** Andrea Kočalková, **5.** Pavol Koleda.

Výhercovia si vstupenky môžu vyzdvihnúť v Centrálnom predaji vstupeniek Festivalu Amplión (bočný vchod KC) **od štvrtku 22.9.2022 po 17.00.** Výhercom srdečne blahoželáme!

red.

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny

Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. Bez el. energie budú v B. Štiavni:

- **23.9.** v čase od 8.00 – 16.30 na ul.: Obrancov mieru,

- **6.10.** v čase od 10.00 – 14.00 na ul.: Drevená.

Ďakujeme za porozumenie!

Július Bodor, riaditeľ sekcie
Dispečingy SSD, a.s.

September v múzeu

September v Banskej Štiavnici už tradične patrí hlavne Salamandrovým dňom.

Slovenské banské múzeum sa do tohtoročného programu zapojilo uvedením novej pátracej hry pre deti „Príbeh ohňového stroja Isaaca Pottera“ v priestoroch aktuálnej výstavy v Berggerichte na Námestí svätej Trojice. Stalo sa tak v piatok 9. septembra 2022.

Múzejníci hru poňali interaktívnou formou a deti sprevádzali v každej miestnosti výstavy sprievodcovia v kostýme. Na úvod ich privítal komorský gróf a ďalej ich zaujímavými úlohami previedli zememerač, strojmajster či banský inžinier. Pátracie hry sa zúčastnili žiaci základnej školy v Preňčove a ôsmaci zo Základnej školy Jozefa Horáka v Banskej Štiavnici. Dozvedeli sa o 300 ročnej ére parných strojov, ktorá bola dôležitá pre rozvoj banskej činnosti na našom území. Ďakujeme pedagógom, že k nám malých aj veľkých zvedavcov dovedli. Zároveň by sme chceli všetkých vyvolať, ak ste ešte výstavu „Stroj, ktorý zmenil svet“ nevideli, srdečne vás pozývame na jej obhliadnutie. Je to interaktívna výstava, koncipovaná tak, aby vás vtiahla do deja fascinujúcich technických vynálezov. K dispozícii máte aj pátraciu hru,

Pátracia hra pre deti v Berggerichte FOTO ARCHÍV SBM

s ktorou sa zabavia nielen deti a rodiny, ale aj zvedaví a hraví dospelí. Výstava potrvá do konca roka. Pozrieť si ju môžete v otváracích hodinách mineralogickej expozície v budove Berggericht na Námestí svätej Trojice, od utorka do soboty v čase od 9.00 do 17.00. Tešíme sa na vašu návštevu.

Ak budete na Námestí svätej Trojice, neobídte ani Galériu Jozefa Kollára. Počas Salamandrových dní sme v piatok 9. septembra 2022 o 18.00 otvorili novú výstavu Ota Skalického „Baníci“ v zaujímavých výstavných priestoroch v štólnej galérii. Príďte si pozrieť unikátne veľkorozmerné portréty baníkov

z Hodruše-Hámrov naživo. Fotografie sú tlačené špeciálnou technikou na skorodovaný plech, ktorý ďalej pracuje, čo spôsobuje, že obraz je stále v procese. Portréty baníkov v nadživotnej veľkosti nám pripomínajú fyzicky aj psychicky náročnú prácu baníkov, ktorá bola navyše zdraviu škodlivá. Postupné miznutie obrazu odkazuje na miznúcu fyzickú prácu v dnešnom svete a na prevahu „virtuálnej“ práce. Galéria Jozefa Kollára je v septembri otvorená od utorka do soboty od 9.00 do 17.00. Tešíme sa na vašu návštevu!

Miriam Lenčová,
SBM, Centrum marketingu,
komunikácie a zelených inovácií

Otvorenie plaveckej sezóny

Plavecký klub Banská Štiavnica /PKBS/ zahájil koncom augusta, tak ako aj po predošlých rokoch, svoju novú plaveckú sezónu 2022 - 2023 5-dňovým plaveckým kempom v krásnom lipťovskom prostredí rekreačného strediska Gothál.

Zúčastnilo sa na ňom 15 plavcov, 2 tréneri a masér, ktorý bol bonus pre plavcov po náročných dvojhodinových tréningoch vo vode ráno a poobede, ktorým predchádzal ešte tréning na suchu. Po náročnom týždni

sa 7 plavcov zúčastnilo 27.8.2022 preteku 44. ročníka Štúrovské stovky. Na tomto preteku, ktorý mal medzinárodnú úroveň štartovalo 47 klubov a 413 pretekárov. V našom zastúpení: Kristína Celderová, Hana Kmeťová, Sára Koreňová, Jakub Kukučka, Jakub Beňo, Emil Polkoráb a za seniorov plával Ján Čamaj (roč. 1978), ktorý si vyplával aj striebornú medailu 100 Z 1:13:26. Ostatní plavci sa vo svojich disciplínach /každý plával 4 disciplíny/ poväčšine poumiestňovali do veľmi pekného 10. miesta.

10.9.2022 preteky O pohár primátorky mesta Topoľčany, kde štartovalo 20 klubov a 186 pretekárov a naše zastúpenie:

Ján Čamaj ml. – 1 x 1. miesto 50Z, 4 x 3. miesto 100VS, 100Z, 100PP, 50M. Kristína Celderová – 1 x 2. miesto 100P, 1 x 3. miesto 50P.

Jakub Beňo – 2 x 6. miesto, 1x 7. miesto, 2 x 9. miesto

PK BŠ

Atléti BŠ valcujú

Uplynulý víkend sa predstavili naši pretekári na večernom behu v Topoľčanoch, kde Janka Potančoková suverénne ovládla svoju kategóriu a zvíťazila.

Výborný skalp na trati 7km získala, keď porazila olympioničku bežkárku Alenu Procházkovú, ktorá za Jankou dobehla na 2. mieste. V nedeľu sa Peter Kačáni postavil na trať 7. ročníka Selčianskeho dieťa. Na 10km trati dominoval vo svo-

jej kategórii a celkovo dobehol na druhom mieste.

Nemčiaska „motanica“

Nemce pri B. Bystrici usporiadať pretek na horských bicykloch. Na trati 21km si Milan Potančok vybojoval 3. miesto vo svojej kategórii. Pred krosovou sezónou a MSR v cezpoľnom behu vyzerá forma našich atlétov veľmi sľubne. Pretekov sme sa zúčastnili za finančnej podpory z rozpočtu Mesta Banská Štiavnica, za čo veľmi pekne ďakujeme!

R. Petro

Futbal

Výsledkový servis:

A-Mužstvo dnes vybojovalo bod 17.9. Po nerozhodnom výsledku s Baníkom Veľký Krtíš 1:1 si naši muži pripísali do tabuľky bod. V rámci zápasu však zagratalovali skalnému podporovateľovi, hráčovi a aj trénerovi p. Švidroňovi k jubileu. Ešte raz p. Švidroň, gratulujeme a prajeme pevné zdravie!

Výsledkový servis mládeže

U9 víťazne

14.9. Naša U9 pod vedením trénera Micháleka odohrala Miniligu U9 ObFZ ZH - skupina východ - II/BŠT/ 1.1. zápas víťazstvo 12:1 a 2. zápas víťazstvo 7:1. Chlapci gratulujeme, a ďakujeme, že sa bavíte futbalom!

U15 víťazne, U13 bez bodu

15.9. Naše mužstvá odohrali dvojzápas proti Hamšík Academy. U15 zvíťazila 3:0, skórovali Osvald, Terek a Zajac, a U13 ukončila zápas 0:7.

11.kolo, IV liga, U19, skup. stred, sk. A Sportika 8

FK Sitno Banská Štiavnica – FK La-domerská Vieska 20:0

2.kolo, II. liga, skup. CU 15

FK Sitno Banská Štiavnica – Hamšík Academy 3:0

2.kolo, II. liga, skup. CU 13

FK Sitno Banská Štiavnica - Hamšík Academy 0:7

K dosiahnutým výsledkom blahoželáme a prajeme ďalšie úspešné kopy do brány. Sme radi, že sa bavíte futbalom!

FK Sitno BŠ

Rozhovor s Mgr. Jaroslavom Výbochom, nezávislým kandidátom na poslanca Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici s členom JD Slovenska Ing. Eugenom Kyselom

Čo Ťa priviedlo k tomu, aby si kandidoval na post poslanca do mestského zastupiteľstva?

Kandidujem s číslom 48. Ako nezávislý kandidát, čo mi umožňuje zaoberať sa skutočnými potrebami mesta, pracovať a snažiť sa tak o tie najlepšie riešenia pre mesto. Narodil som sa v Banskej Štiavnici a som jej obyvateľom dodnes. Ako banskoštiavničan sa stretávam s obyvateľmi a dôverne poznám ich potreby.

Čo považuješ za dôležité?

Venovať pozornosť predovšetkým službám a ich dostupnosti všetkým obyvateľom mesta vo všetkých častiach. Ďalej je to práca s mládežou „BEZ ROZDIELU“ a ich podpora. Ako výmenný študent v USA som mal skúsenosť s veľkou podporou mládeže, ich záujmov, športu a podporovaním ich v čom sú výnimoční, čo by som vyzdvihol ako niečo čo sa mi najviac páčilo. Podobne som videl veľkú podporu mladých ľudí vo Francúzsku, aby bolo rozvíjanie týchto ľudí nasmerované správnym smerom.

V čom spočíva Tvoja prednosť?

Chuť aktívne pracovať pre mesto, záujem o potreby občanov mesta, flexibilita, nasadenie pre dobré veci. Tiež mi nedá nespomenúť snahu o nápomoc našim seniorom v tejto ťažkej dobe, pretože našim seniorom vďačíme za to, čím je dnes naše mesto a čím sme dnes my.

Objednávateľ: Mgr. Jaroslav Výboch, Mládežnícka 767/16, 96901 Banská Štiavnica
Dodávateľ: Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 96901 Banská Štiavnica

POLITICKÁ INZERCIA

citát

„Žiadny človek nemá právo kaziť tvoje sny.“

Martin Luther King

reality

■ Kalvársky fond ponúka do prenájom zariadené priestory reštaurácie v Infocentre na ulici Pod Kalváriou 1. Ročný nájom - príspevok na Kalváriu: 8000€. Viac info na: kalvaria@kalvaria.org.

inzerca

■ Výkup parožia, tel. č.: 0904 834 937

služby

■ Robím podbitie striech, štítov, rekonštrukcie krovov, stavba terás, záhradných domčekov, cenová ponuka na mieste. Kontakt: 0904 845 562

■ Staviam kamenné múry, podesty, krby, pece na pizzu, obloženie ext.- interiérových stien unikátnou štruktúrou prírodného kameňa bez špár. Viac info a foto na MTČ: 0944 501 129

ROZVOZ OBEDOV

Neradi, ale museli sme pristúpiť na zvýšenie ceny obedov, kvôli neustálemu rastu nákladov. Dúfame že nám ostane verní a budeme si aj naďalej navzájom pomáhať. Vždy sa Vám to ale oplatí.

Objednávkou podporujete registrovaný integračný podnik v Banskej Štiavnici.

Objednávky obedov do 9:00

☎ 0949 00 59 59

donášková služba

DONÁŠKA AŽ K VAŠIM DVERÁM

• POTRAVINY •
• ALKO • NEALKO •
• CIGARETY •

OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

Chute spod Sitna

OCHUTNÁVKY

• tradičných jedál a ukážky výroby
• lekvárov z Farmy na Háji

MALÁ ŠKOLA VARENIA pre deti

BUBLINOVÉ DIELNE

s obrovskými bublinami pre malých aj veľkých

24. 9. 2022 od 11.00

Terasa u Blaškov Počúvadlo

moderuje
Erik Forgáč

Ponúkame služby

orezávanie, spilovanie stromov, starých a veľkých halúz, či spustenie celého stromu, k tomu aj výžin kríkov a trávy. Drevo môžeme popáliť na mieru, cena sa dohodne pri obhliadke danej práce, vždy sa dá však dohodnúť!
Robíme aj výkopové práce a aj vypratávanie domov či starých pát.
Viac info: 0917 098 224.

Ošetrovanie a rez stromov

Arboristika

Rez živých plotov, výsadba stromov, výrub stromov, štiepkovanie a odvoz drevnej hmoty

☎ 0904 842 323 ☎ www.citytrees.sk

Sociálna – Senior

prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov
nemocnice. Pre seniorov a ZŤP.
Pre ZŤP na invalidnom vozíku

0948 460 700

Pracovná doba:

Pondelok – Piatok 6:30 – 17:00

Nenechajte si zhrdzaviť vaše auto!

Služi Vám vaše auto, ale váš podvozok je poškodený kráziou od posypu?

Kontroly a údržby podvozkov (i pred STK)
Výčistenie nečitateľného VIN čísla vozidla

Opravy a údržby motorových vozidiel.

Opravy skorodovaných častí zvaráním a protikoroziom nástrekom - (gumoasfalt).

Zvámočnícka výroba i z nerez

Servisné a údržbárske práce po dohovore aj iné služby...

ARTEAM BS 0903 391 035

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Týždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 14:00
■ redaktor: Mgr. Michal Kríž ■ redakčná rada: Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Nikolajová, Janka Bernáthová, Filip Golian, Ivan Beňo, Mgr. Ingrid Kosmeľová, Miroslava Luptáková, Mgr. Martin Macharik, JUDr. Gejza Volf ■ jazyková úprava: Katarína Kissová ■ sadzba a dizajn: Mgr. Mária Sisková ■ adresa redakcie: Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, tel.: 045 6949652, 0918 688 850, e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTL zo dňa 6.4.1994 ■ vydavateľ: Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ evidenčné číslo: EV 4429/11 ■ ISSN 1337-8023 ■ tlač: Nikara, Krupina ■ redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov! Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho písomného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín

9 771337 802001